

**Сьогодні
в номері:** «Все починається з любові»

стор. 7-9

Громадська ФУНДАЦІЯ

Білоцерківська міськрайонна газета

Виходить з 30 серпня 1990 р. № 67-68 (13872-13873), 4 ВЕРЕСНЯ 2020 р. Роздрібна ціна 2 грн. 75 коп.

44 соняхи нашим загиблим

Двадцять дев'яте серпня в новітній історії України – особливо трагічна дата. Цього дня ми згадуємо наших полеглих під Іловайськом. У серпні 2014-го тривали криваві бої за цей важливий стратегічний об'єкт Донбасу. Тоді з 7 серпня по 30 вересня, за офіційними даними, загинули 366 українських військових, близько 450 отримали поранення, 300 потрапили в полон, 158 вважаються зниклими безвісти. Саме 29 серпня в Іловайському котлі полягло найбільше бійців за весь час війни на Донбасі...

На підтримку ініціативи громадськості та з метою гідного вшанування пам'яті військовослужбовців і учасників добровольчих формувань, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України, увічнення їхнього героїзму, зміцнення патріотичного духу в суспільстві Указом Президента 29 серпня оголошено Днем пам'яті захисників України.

Біла Церква також вшанувала своїх полеглих воїнів. Рідні та побратими загиблих, а також представники влади поклали квіти до стели з портерами Героїв, інформує офіційний сайт міської ради. Громада вшанувала пам'ять захисників України, які віддали своє життя за волю рідної землі, хвилиною мовчання.

Під час заходу благочинний Білоцерківського району Православної церкви України, настоятель церкви Покрови Божої Матері Микола Гопайнич провів панаходу за загиблими в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України.

Цього ж дня квіти лягли й до могил полеглих на Алеї Героїв, що на кладовищі в Сухому Яру.

Зувахимо, що рішенням Білоцерківської міської ради від 27 серпня 2020 року започатковано виплату до Дня захисника України матеріальної допомоги міської ради дітям, батько чи мати яких загинули під час участі в анти-терористичній операції, операції об'єднаних сил або померли внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, отриманих під час виконання службового обов'язку щодо захисту Батьківщини.

Головною особливістю організації освітнього процесу в нинішньому навчальному році є його початок в умовах адаптивного карантину. Тож 1 вересня в закладах освіти Білоцерківського району урочисті лінійки не проводилися. Під час заходів випускники привітали першокласників святковими флемшобами, проводили квести та вікторини.

♦ На святкові уроки 20 закладів загальної середньої освіти та 2 філій опорних закладів прийняли 2 343 учні. Однак найбільш хвилюючим цей день, звичайно, став для 232 першачків.

♦ З нагоди початку нового навчального року голова Білоцерківської райдержадміністрації Людмила Мерзлюк та голова Білоцерківської районної ради Володимир Шевченко завітали на урочистості до учнів Піщанського навчально-виховного об'єднання «Загально-освітня школа I-III ступенів-дитячий садок», привітали їх із Днем знань та 50-річним ювілеєм закладу.

♦ Керівники району подякували директору школи Лілії Ляшенко за вміле керівництво колективом, спільною грамотою відзначили роботу очільниці та педагогічного колективу школи й подарували принтер.

♦ Людмила Володимирівна та Володимир Олексійович пройшлися класними кімнатами, зустрілися з багатодітною родиною Наталії та Сергія Совичів, які виховують 10 діток, та вирішили питання щодо підтримки й надання матеріальної допомоги.

♦ На урочистостях були присутні заступник голови адміністрації Володимир Толочко, начальники відділу освіти Вікторія Бабенко та служби у справах дітей Оксана Михайлук, завідувачка сектора інформаційної та роз'яснювальної роботи апарату районної ради Світлана Бойко, Піщанський сільський голова Василь Музика, керівник базового господарства «Лад» Анатолій Ляшенко.

Світлана МИКОЛАЕНКО

**«За Майбутнє»
вимагає застрахувати
працівників освіти та
підвищити зарплати вчителям», –
Москаленко**

Депутатська група «За Майбутнє» у Верховній Раді України зареєструвала законопроект про обов'язкове страхування освітніх, а також про підвищення зарплат учителям.

Про це заявив керівник Київської обласної організації партії «За Майбутнє» Ярослав Москаленко.

◆ «Щоб підтримати освітніх, депутатська група партії «За Майбутнє» зареєструвала у Верховній Раді законопроект, який застрахує життя усіх працівників сфери освіти: вчителів, кухарів, прибиральниць. Обов'язкове державне страхування – це найменше, що сьогодні влада може для них зробити. Наша команда наполягає на невідкладному голосуванні цього законопроекту в Раді, а від Уряду – негайного виділення коштів на страхування освітніх зі стабілізаційного фонду для фінансування заходів із протидії коронавірусу», – наголосив Москаленко.

◆ Окрім того, він звернув увагу на безвідповідальну підготовку влади Київщини до навчального року.

◆ «Коли відзвініли перші дзвоники в школах, можна констатувати: КОДА вчоргове прогнорувала інтереси громад області. Освітня галузь Київщини знову залишилась сам на сам зі своїми проблемами. Адже керманичі області не зуміли вирішити проблему належного забезпечення освітніх і школярів засобами індивідуального захисту. Для того, щоб оперативно вирішувати ці проблеми, забезпечити фінансування відповідних заходів у навчальних установах, представники КОДА мали прорахувати та віднайти обсяг додаткових фінансових ресурсів, необхідних для забезпечення захисними масками, антисептиками для рук, дезінфекційними засобами для поверхонь, загалом по області та у розрізі кожного окремого органу місцевого самоврядування», – сказав лідер «За Майбутнє» на Київщині.

◆ Москаленко пояснив, що витрати на підготовку навчального року в питанні безпеки очікуються значні.

◆ «Адже безпечна осінь у навчальних закладах – це не просто температурний скринінг та пляшка дезінфектора на вході, а індивідуальні засоби захисту кожному, хто там перебуває. А ще – збільшення кількості прибиральників, які мають забезпечити безперервний процес дезінфекції приміщень», – зазначив він.

◆ Також Москаленко акцентував, що обласна влада так і не усвідомила рівня відповідальності, яка лежить сьогодні на їхніх плечах.

◆ «КОДА не усвідомила, що внаслідок їхньої бездіяльності під загрозою може опинитися життя наших дітей, освітніх. Мені як батькові школярки це особливо болить, тому будемо піднімати це питання перед Прем'єр-міністром України та міністром освіти і науки України», – заявив Ярослав Москаленко.

**Прес-служба Київського обласного штабу
ПП «За Майбутнє»**

На щастя, серед нас ще вистачає людей, які не чекають на «спасибі», а просто встають зранку і йдуть щось робити. Для своїх близьких, колег, сусідів, земляків, для своєї Білої Церкви. Нам пощастило поспілкуватися з такою людиною, почути її думки і зрозуміти, що рухає тими, кому не байдуже, у світі збайдужилих людей.

«Людина створена для того, щоб прагнути кращого»

● Знайомтесь: **ВІКТОР ШАРАВАРА** – білоцерківець, молодий, але вже досвідчений підприємець, який очолює проектно-будівельну групу компаній «Біла Вежа» і є директором з маркетингу компанії Eurolife Group. Народився 1989 року в далекій Тулі, але того ж року родина військового перебралася до Білої Церкви, де він ріс, навчався в 22-ій школі. У столиці здобув вищу освіту, потім відслужив у війську. А нині працює в Білій Церкві. Тут його сім'я, бізнес, і саме з цим містом пов'язані його задуми і мрії.

● На початку нашої розмови бізнесмен зауважив, що він не політик, а радше громадський діяч. Сумнівається в цьому не доводиться, адже він постійно співпрацює з благодійними фондами, а також місцевою владою – задля поліпшення життя Білої Церкви, за що був неодноразово нагороджений багатьма подяками.

● Але молодого бізнесмена завжди турбували оті незмінні вади вітчизняного менталітету: на жаль, у нашій державі, куди б ти не пішов, ініціатива карається. «Без вказівки згори ти нічого не зробиш, ніхто цього не оцінить. Люди не скажуть «спасибі». Але подяки я ніколи не чекав і не чекаю. Тут, на Таращанському, ми зі співробітниками створюємо дитячі майданчики, клумби та фонтани, стрижемо газони, саджаемо квіти, організовуємо різноманітні заходи, на Новий рік привозимо ялинку і б'ємося об заклад, скільки протимається перший ряд іграшок, які на ній висять. Найдовше було 5 днів, найменше – 15 хвилин. Постійно засмучуєшся, думаєш, навіщо воно тобі треба. Але це якось у крові. Батько все життя так робив...»

● На запитання ж про те, наскільки родина вплинула на формування його життєвих цінностей, Віктор відповів широко: «У нас складні відносини з батьком. Вони, скоріше, бізнесові. Я його люблю, поважаю і завжди хотів і, певно, продовжувати хотіти, щоб він пішався мною. Але він постійно був у роботі, і мене виховував середній брат. Його відчуття справедливості на мене дуже вплинуло. Є ще найстарший брат, який завжди виступав суддею в наших із батьком суперечках. В нього я навчився врівноваженості». Бажання щось робити й не чекати на відчіність, вважає, отримав від мами: «В неї є оце почуття співпереживання, милосердя до всього». Основною ж підтримкою Віктор вважає свою п'ятирічну донечку та кохану дружину.

ВІКТОР ШАРАВАРА:

«На запитання, для чого мені та доброчинність, чим я відрізняюся від інших, кажу, що я в жодному разі не особливий і гадаю, далеко не перший у місті і країні бізнесмен, який став на цю дорогу. Якось Джон Кеннеді сказав: «Не запитуйте себе, що ви зробили для своєї країни...»

У світі блогерів, які сидять за клавіатурою, ми, на жаль, виростили покоління тупих критиків замість покоління лідерів. І я намагаюся зробити щось саме зараз для свого міста, для власної країни».

● Як людина, що далеко не перший рік займається бізнесом, Віктор Шаравара поділився думками щодо того, наскільки взагалі комфортою є підприємницька діяльність, зокрема в Білій Церкві: «Складнощів багато, але сказать, що неможливо будуватися – не можна. Якщо в тебе хороший проект, законно отримані земля, документація, якщо ти законослухняний забудовник, це можливо. Але це довга і складна процедура. Чиновники, які дають дозволи, або від яких залежить їхня віддача, часто змінюються. Через бюрократичні процедури необхідні довгі місяці, а то й роки, щоб почати будівництво. У мене є дуже багато проектів, багато інвесторів. Але вони мені кажуть: «Коли буде середина будівництва, от тоді й поговоримо». І справа не в їхньому ставленні до мене, а в тому, як це все працює».

● Бізнесмен наголосив на необхідності грамотно працювати з інвесторами, максимально полегшувати їм роботу, щоб вони залишали у нас якомога більше грошей. «Але треба піднімати й український бізнес, – зауважує він.

– Вкладати в навчання, в освіту, отримувати нові знання, запроваджувати нові технології, запрошувати людей з інших міст, щоб дізнатися, як це працює в них».

● Біла Церква, як і будь-яке інше місто, має свої блючі місця. Віктор Шаравара застосував увагу на деяких із них, зокрема на проблемі з мережами.

«Київбл-енерго», водоканал, облгаз – хтось із них працює краще, хтось гірше, однак проблема існує, і її потрібно вирішувати.

● Ще одним актуальним питанням є відсутність генерального плану. А він має затверджуватися не одним архітектором, який підпорядковується депкорпусу чи меру. Тут треба покликати як наших, так і архітекторів іноземних, з інших міст і дуже ретельно та якісно ухвалювати рішення, визначати, що й де можна побудувати. Скільки б часу це не збрало, але генплан має бути. Це для мене найпріоритетніше питання.

● Є також ідея, яку, можливо, навіть профінансував би – притулок для собак. Це велика проблема в Білій Церкві. Звичайно, собак стерилізують, і це добре, але це не рятує дитину від укусу. Так, тварина, може, й не заразна, але це не розповісі понівечений дитині чи її мамі.

● Треба піднімати показники міста в усьому: в медицині, освіті, туризмі. Варто розвивати такі великі проекти, як аеропорт та індустріальний парк, будувати соціальне житло.

● Звичайно ж, розмова не оминула й соціально незахищених верств населення. «Щоб подбати про них, зокрема літніх мешканців, треба просто іти й розмовляти з ними. Але, на жаль, депутати роблять це лише перед виборами, а хотілося б, щоб у місті більше слухали людей».

● Віктор Шарава під час розмови неодноразово повертається до отого болючого питання нашої ментальності, яка іноді виключає якусь елементарно людську взаємоподія: «Я проста людина. І так само, як усі, б'юся часом у зачинені двері, намагаючись «пробити» їх головою. Бо часто немає елементарного нормального ставлення до людей. І це не залежить від влади, не залежить від якоїсь установи. Справа в самих нас. Ми всі такі, нас так навчають... А це не правильно. Людина має завжди прагнути кращого, вона створена для того, щоб прагнути кращого. Мені часто кажуть, що все, що ти робиш, мовляв, робиш для себе та своєї групи. Так, я роблю це для себе також, але мої бізнес-інтереси збігаються з інтересами мешканців. Бо частина мого бізнесу йде на благоустрої, інфраструктуру міста та благодійні проекти. У нашій групі працюють понад двісті осіб. З них більше ста мають сім'ї з дітьми. Я пишауся тим, що наша група забезпечує ці родини, ми вміємо заробляти гроші і при цьому встигаємо залатитися благочинністю, допомагати місту. Я вірю, що на якийсь відсоток вдастися златити оту ментальність і готовий за це боротися та підіти в цьому до кінця».

● Розмова завершилася, ми потиснули одне одному руки й розійшлися. Кожному належало робити свою справу. Ми повернулися під буденний тиск, а може, й не виходили з-під нього. Але на серці немає осаду, ба навіть легше. Бо ж нам болить одне за одного, болить за наше місто й за нашу країну. Ми хочемо змін на краще. А сучасна важка добра навчила нас одного: змінити щось може лише той, хто йде до кінця.

Тарас ІВАНЧЕНКО

Детальніше про бачення Віктором Шараварою вирішення проблем, згаданих у статті, читайте в наступних випусках «Громадської думки».

Доведеться і жити, і вчитися в умовах нової реальності

Втомлене літо спакувало речі у валізи, присіло настанок і чимось попрощалося з нами, а яскрава, неймовірно приваблива осінь прийшла до нашого порога, із нетерпінням дочекавши своєї черги.

Ця осінь буде нелегкою як для нас, педагогів, так і для батьків, що будуть вимушени знову сидати за «парти» та опановувати шкільну програму.

Навчання в умовах карантину – одне з нагальних питань, яке турбує суспільство після 1 вересня. І саме тому виникала потреба прокоментувати деякі аспекти та поділитися власним досвідом.

Хочу звернути увагу, що саме погані часи найчастіше дають прекрасні можливості, і тому раджу всім учасникам освітнього процесу – учням, батькам та вчителям – знайти позитивні зерна навіть у ситуації, яка склалася у період пандемії.

Так, на прикладі нашої школи «Міцва-613» зазначу, що систему онлайн-навчання (навчання у режимі реального часу) опанували абсолютно всі вчителі та учні. І навіть ті, хто раніше був із комп’ютером на «Ви»...

Слід зауважити, що для початкової школи та учнів 5, 6 класів онлайн-навчання не зовсім прийнятне. Діти в цьому віці все ще потребують постійної уваги з боку вчителя та вчаться знаходити себе у віковій соціальній групі, розвивати комунікативні навички тощо. А от для деяких учнів старшої та середньої школи з'явилася нові можливості проявити себе в більш комфортній індивідуальній ситуації та показати кращий результат. Дехто знайшов додаткові мотиваційні важелі для поглибленого вивчення окремих предметів.

Крім того, освітяни отримали чіткі вказівки МОЗ щодо навчання в умовах карантину, яких ми, звичайно, будемо дотри-

муватися, тому що здоров'я наших дітей є надважливим питанням. І тому маю надію, що разом ми впораємося із цими викликами.

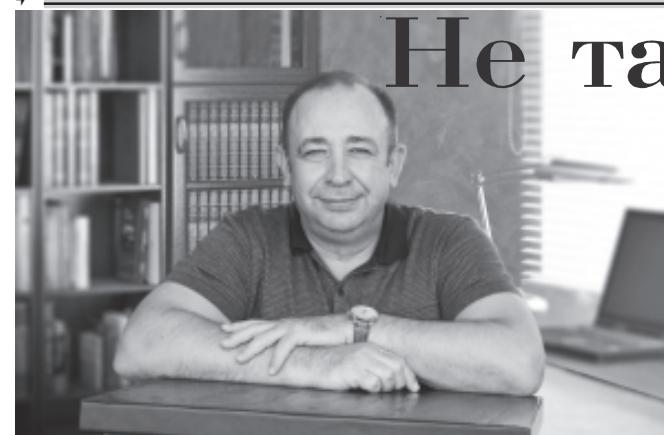
Освітянам, і батькам, і дітям доведеться навчитися жити та вчитися в умовах нової реальності. Завдання ж керівників освітніх установ – максимально допомогти їм у цьому, зробити це якомога гнучко та безболісно, з найбільшою користю для учнів.

А настанок хочу всім нагадати, що педагогіка – це мистецтво здивувати, захопити дитину, підштовхнути її до пізнання! Тому професія педагога, на мою думку, – одна з найпредстижніших та найважливіших.

Хочеться побажати всім міцного здоров'я, наснаги та оптимістично-го настрою в новому навчальному році. Хай він принесе нам позитивні новини! А учням бажаю прекрасних, розумних учителів, відданіх своїй справі. Поважаймо та бережімо один одного.

З повагою – **Наталла АНДРЮШЕНКО**

Позиція

Не та пісня
рішення. Який шлях? Яке рішення? До конкурсу підготували вже зовсім іншу пісню! Ну, не знає бабуся інших пісень!!!

◆ Щодо заявки на Євробачення. Відповідно до положень нацвідбору, виконавців не допускають до конкурсу, якщо вони після березня 2014 року брали участь у заходах, до організації яких причетна Росія. А заявку на участь у Дитячому Євробаченні-2020 подавала та ж бабуся, яка не вказала цього під час реєстрації. Виникає питання, НАВІЦО приймали заявку??!! Невже прізвище незнайоме??! І взагалі, складається враження, що для когось, під замовлення, приирають конкурентів.

◆ Стосовно форми. Складається враження, що у нашій країні НІХТО ВЗАГАДІ із дідусяв, батьків, бабусь або матерів не служив у лавах Радянської Армії. От усі були або поліцаями, або служили в УПА? Або ж, якщо визнати той факт, що наші рідні в свій час мали відношення до Радянського Союзу, до його армії, то ми – нащадки злодіїв та зрадників??! Тільки такий висновок можна зробити з логіки сучасних діячів від культури та політики. А самі вони тоді ХТО??!

◆ А чому немає претензій до фільму про Людмилу Павличенко??! Уявляєте, вона теж носила форму радянської армії??

◆ Але повернемось до конкурсу. Після відбору на Дитяче Євробачення Зураб Аласанія, голова правління НСТУ, прокоментував скандал, зробивши заяву, що виникають питання до бабусі, яка обрала для дитини такий шлях. Це її Соромно...

Олег ДЕНИСЕНКО

Все погинається з любові

Дорогі наші, наймиліші, найїдніші друзі!

Ми з вами діждалися гарної дати – нашій «Громадській думці» виповнилося 30 років! І на четвертому десятку вона сповнена енергії та планів, вона молода і натхненна. А починалося все... з Любові. Як, власне, починається на цьому світі життя, і будь-яка добра справа. Ми, громадськодумківці, у цьому впевнені. Бо згадуємо Дмитра Йосиповича Злобінського (на фото), засновника і першого редактора газети, і наче бачимо перед собою невисокого чоловіка із дитячою посмішкою і дуже добрими очима. Його підприємливість, його уміння бачити і прораховувати, знаходити «ключики» до сердець дуже різних людей і так далі – це всього-на-всього набуті необхідні вміння, без яких газеті не вижити в жорстоких ринкових умовах. Але первинно була таки його щира любов: до тих, хто називався друзями й колегами, до газети і всіх причетних до її виходу в світ, включно із лінотипістами (були колись такі цікаві машини в друкарні), верстальниками, друкарями, продавцями кioskів, листоношами... Любов до життя, Білої Церкви, Росії. Сьогодні нам здається, що саме вона, та Любов, залишена Дмитром Йосиповичем у спадок його наступникам, стала запорукою довголіття «Громадської думки». І сподіваємося, ви це відчуваєте.

До нашого 30-річчя редакція підготувала святкову підбірку відгуків і побажань на адресу газети, її колективу. Тож з любов'ю до читача, до нашого дітища ми адресуємо всі ці прекрасні, щирі, добре слова від наших друзів кожному і кожній – усім, чий життєві і творчі дороги у різні роки були пов'язані з «Громадською думкою». Це Олена Кущенко, яка очолювала газету протягом 15 років, Микола Висіцький, Валентина Ременюк, Ірина Компанець, Григорій Клепка, Надія Нікольнікова, Валентин Жиготовський, Ірина Коваль, Олена Мельничук, Поліна Брушківська, Микола Осика, Ольга Салій, Людмила Злобінська, Надія Кащук, Марія

Шутенко, Олена Дмитрієва, Анна Сокол, Сергій Твардовський, Олег Синельников та багато інших наших попередників.

У ці святкові дні ми з великою повагою і вдячністю згадуємо наших партнерів, співзасновників, позаштатних авторів, колег, які підтримували, допомагали, творили, ділилися теплом, дружньою порадою. Без кого, за великим рахунком, газети не було б.

Нині в колективі, який пише, верстає, коректує «Громадську думку», веде всі її публічні і «домашні» справи, – п'ятеро людей: кореспонденти Юлія Штонда і Богдан Храбуст, верстальниця Лариса Пятакова, бухгалтер Тетяна Ушакова і я, редактор Валентина Храбуст.

ДРУЗІ, МИ ПРАЦЮЄМО ДЛЯ ВАС
ІЗ ЛЮБОВ'Ю І ВІДЧУВАЄМО
ВАШУ ЛЮБОВ. ХАЙ ЖЕ БУДЕ ТАК /
НАДАЛІ, НА ДОВГІ РОКИ, ЯКИХ
БАЖАЄМО «ГРОМАДСЬКІЙ ДУМЦІ»!

30 років пліч-о-пліч з долею Білоцерківщини

м'ясо-молочної промисловості, в деяких школах міста й району. На жаль, нині діє лише один – клуб «Надія» в ЗОШ-21.

З радістю згадую 1993 рік, коли наш славетний дендропарк «Олександрія» відзначав знаменний ювілей – своє 200-ліття. «Громадська думка» та наше об'єднання, при суттєвій підтримці агроЕФІРМЫ «Олександрія» (І. Куришко), стали ініціаторами проведення конкурсу на краці пісню, вірш, малюнок, присвячені парку. В ньому взяли участь творчі особистості міста, району, області, Києва, і переможці були відзначенні нагородами.

Як автор багатьох пісень я щиро вдячний газеті за її публікацію (з нотним матеріалом), і це відбувалося всі ці 30 років.

І нині в газеті, яку очолює редактор, відома журналістка В.І. Храбуст, піліно працюють талановиті особистості, яких поважають читачі і до яких звертаються за порадою. За ці роки газета не втратила (і це досить важливо!) своїх постійних авторів і дописувачів, які допомагають творити «Громадську думку» змістовою і цікавою.

А вітаючи колег з ювілею датою, хочу побажати Вам, дорогі друзі, цікавих публікацій, з яких складається нинішній візерунок життя. Щоб цей візек і надалі був надзвичайним за кольоровою гамою, за насиченістю «малюнка», за високим змістом.

ТВОРІТЬ, ЯК СКАЗАВ ТАРАС ШЕВЧЕНКО, «НА СЛАВУ НАШОЇ ПРЕКРАСНОЇ УКРАЇНИ», БО ВАШЕ ЖУРНАЛІСТСЬKE СЛОВО БЕРЕЖЕ В ОСНОВІ БЕЗСМЕРТЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДУШІ.

І ЩАСЛИВОГО ВАМ, СОНЯЧНОГО МНОГОЛІТТЯ!
Анатолій КУЛЬЧИЦЬКИЙ,
почесний громадянин Білої Церкви,
Вишгородської та Білоцерківської

Пetro СAVЧЕНКО
РЕДАКЦІЯ

В амброзурі вікна – редакційна чета.
Кілька сходинок. Дім – мов «Титанік»,
А кімнатоночка (де там газету верстать?) –
Батисфера з глибин океану.
Площу вкрали безкарно чотири столи.
Скромну шафочку няњчить куточек.

Крізь допитливі погляди
тихих орлиць
До редакторки
тиснись хоч боком.

Мабуть, справа друкарська таки не проста:
Інтернетом обстріляно груди,
Та тримає газету її висота
І її шанувальники – люди.

Кожен номер чекає з нетерпінням

Наша міськрайонна газета «Громадська думка» від першого свого редакційного світанку і до сьогодні пліч-о-пліч кроється з жителями міста, з любов'ю розповідаючи про історію і сьогодення, злети, успіхи та здобутки, про духовність, патріотизм. Якісне публіцистичне слово завжди формує громадську думку, спонукає до роздумів.

Газета весь цей час була й залишається чесним співрозмовником, мудрим порадником. На її сторінках ми знаходимо інформацію про діяльність органів державної влади, місцевого самоврядування, бачимо, як живе місто, вілізнаємо обличчя знайомих, радіємо за їхні успіхи.

Неодноразовими були й публікації про міський територіальний центр з надання соціальних послуг. «Громадська думка» стала улюбленою для наших клієнтів. Вона завжди щира, відверта, об'єктивна, мудра, тематична, багатогранна. Кожен номер цієї газети з нетерпінням чекає одинокі пенсіонери, які обмежені у пересуванні, адже вона стала особливо цікавим другом для них.

Дорога редакціє! Вже 30 років зі шпалт вашої газети читачі дізнаються багато цікавої та корисної інформації. Тож з нагоди вашої славної річниці висловлюємо Вам подяку від усіх клієнтів та колективу КУ БМР «Територіальний центр з надання соціальних послуг».

Бажаємо Вам творчих успіхів, поповнення читацької аудиторії, нових цікавих тем, гострого пера та приемних новин.

КУ БМР «Територіальний центр з надання соціальних послуг»

Якось на початку ХХ століття відомий чеський письменник Карел Чапек сказав: «Є люди, що не вірять навіть прогнозам державного метеорологічного інституту, якщо не прочитають їх у своїй газеті». Незважаючи на сучасну діджиталізацію та епоху «Google», ми можемо відповідально заявити, що ці його слова є й досі актуальними. І хоча інтернет дещо переважає по оперативності та кількості «викинутого на споживання» матеріалу, через його посередництво ми ризикуємо отримати мегатонні інформаційного сміття, яке часто-густо є фейковою інформацією.

Інша справа – газета. Традиційно у періодичних виданнях, особливо тих, які живуть не одне десятиліття, де працюють професіональні журналісти, фахівці, які розуміються на канонах та основах створення кожного номера часопису, дотримуються журналістської етики. Вони вивіряють всі факти, кожне написане слово

«Професіонали, на яких можна покластися»

во, яке понесе газета до людей. Однією з таких газет у Білій Церкві є «Громадська думка». Ось уже три десятиріччя місляни дізнаються з улюбленої газети об'єктивні новини про важливі події у Білій Церкві.

❖ Завдяки професійному та небайдужому підходу до улюбленої роботи, вмінню тримати руку на пульсі часу «Громадська думка», використовуючи різні жанрові форми подачі матеріалу, інформує, навчає, виховує, розважає.

❖ Особливо в нинішній час важливим є те, що газета не дає навіть на хвилиночку забути, хто ми є, підвищує наш патріотизм, укріплює національну свідомість. Практично у кожному номері є статті про наших воїнів-захисників, які зараз на передовій захищають цілісність України від втручання російського окупанта. Про тих, хто ціною власного життя допомагав утримувати українські позиції, про біль у душах матерів, дружин, дітей, які більше не побачать своїх рідних...

❖ Наши відділ – інформаційних ресурсів та зв'язків із громадськістю Білоцерківської міської ради – співпрацює з колективом «Громадської думки» від часу його створення. Вже майже двадцять років наші працівники практично щодня спілкуються з редактором газети. Нині це Валентина Іванівна Храбуст, раніше – Олена Анатоліївна Куценко, яка очолювала редакцію упродовж 15 років. Працюємо і з кореспондентами – Богданом Храбустом та Юлією Штондою. І так було в усі часи – колектив змінювався, але наша співпраця залишалася незмінною.

❖ Ми повідомляємо редакції про події, які заплановано провести міською владою на найближчий період, запрошуємо на офіційні заходи, надаємо сотні важливих і актуальніших матеріалів від структурних підрозділів (оголошення, повідомлення та довідки управління соціально-го захисту населення, управління охорони здоров'я, департаменту житлово-комунального господарства та ін.). Часто газета використовує інформаційно-аналітичні статті, підготовлені нашим відділом, бо читач має знати, що

відбувається в Білій Церкві.

❖ Під час нашої роботи виникали такі ситуації, коли місляни телефонували до відділу, перепітывали про ту чи іншу інформацію і, звісно, отримували відповідь. А через день приходили й, показуючи те ж саме, але надруковане в «Громадській думці», говорили: «Ось, бачите, ви сказали правильно!». Тобто газета – це авторитет.

❖ І хоча спілкування з журналістами видання викликано переважно службовою необхідністю, ми давно стали просто друзями й часто дзвонимо, аби отримати фахову пораду, проконсультуватися чи порадитися у справах. Без перебільшення можна сказати: ми розуміємо одне одного з півслова. У роботі важливо те, що ти можеш покластися на людей і знати, що тебе ніколи не підведуть, бо часто виникають такі ситуації, коли, маючи певні обмежені можливості друкованої площи й часу, колектив робить все можливе, аби читач отримав важливу, актуальну, офіційну інформацію вчасно.

❖ Нас поєднує чимало спогадів про спільну роботу над висвітленням важливих подій, пошуки шляхів вирішення складних питань, створення спецвипусків на різну тематику, про екскурсії та розвиваючі поїздки визначними місцями України з нагоди дня журналіста...

❖ «Громадська думка» користується повагою і авторитетом серед міслян. Про це свідчить один із найбільших у місті передплатних тиражів газети. Тож ми у ці святкові дні бажаємо колективу редакції тримати планку й надалі, тільки збільшувати кількість своїх прихильників, вдячних читачів.

ДЯКУЄМО ВАМ, КОЛЕГИ, ЗА ПЛІДНУ СПІВПРАЦЮ. СПОДІВАЄМОСЯ І НАДАЛІ МАТИ ТАКЕ Ж ВЗАЄМО-РОЗУМІННЯ. ЦІКАВИХ ТЕМ, ГОСТРОГО ПЕРА, ЦІКАВИХ ПРОЕКТІВ ТОБІ, «ГРОМАДСЬКА ДУМКА!» З ЮВІЛЕЄМ!

Відділ інформаційних ресурсів та зв'язків з громадськістю Білоцерківської міської ради

«Громадська думка» у тижні бібліотек

Білоцерківську міськрайонну газету «Громадська думка» читав чи читає кожен білоцерківець та житель району, адже вона виходить друком вже 30 років. Не одне покоління виросло, читаючи статті на шпальтах часопису, не одна людина шукала там свої фото із різноманітних цікавих заходів... «Громадська думка» – це саме те видання, де можна прочитати і про політику, і про екологію, про культуру та історію й цікавих особистостей рідного краю...

Дякуємо усім працівникам «Громадської думки» за багаторічну співпрацю з бібліотеками та відділом із тридцятьма такою цікавою, змістовною, різнопланового періодичного «дітища». **БАЖАЄМО УСІМ ПРИЧЕТНИМ ДО РОБОТИ «ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ» ПРОЦВІТАННЯ, НАТХНЕННЯ, ТАЛАНТУ, ЗДІЙСНЕННЯ ТВОРЧИХ ЗАДУМІВ ТА МРІЙ, ЩОБ НАША УЛЮБЛЕНА МІСЬКА ГАЗЕТА ДАРУВАЛА ЧИТАЧАМ ІНФОРМАЦІЮ ТА РАДІСТЬ ЩЕ НЕ ОДНЕ ДЕСЯТИЛІТТЯ!**

З повагою та вдячністю за співпрацю – колектив КЗ БМР Білоцерківська міська ЦБС ім. П. Красножона

Газета, що об'єднала Білу Церкву і Білоцерківщину

Заснування газети «Громадська думка» 30 років тому стало для Білої Церкви визначною подією, оскільки вона суттєво відрізнялася від усієї тогочасної періодики. Кожен номер був насычений такою цікавою інформацією і в такому цікавому викладі, яка нікого не лишала байдужим.

Газета багатома стала близькою і рідною, бо вона – про місто, його проблемами і досягненнями, мрії і плани на майбутнє. Слід зауважити, що «Громадська думка» ніколи не стояла осторонь серйозних діленосних процесів державотворення. Вона формувала суспільну громадянську думку і позицію містян у патріотичному, прогресивному світоглядному руслі. Через газету ми всі дізнаємося про великий український ренесанс, появу проукраїнських партій, національно-демократичних рухів. Не буде примноженням сказати, що саме «Громадська думка» великою мірою об'єднала Білу Церкву і Білоцерківщину навколо життедайної Української ідеї.

Колектив школи мистецтв № 1 має тісні зв'язки з газетою «Громадська думка», на шпальтах якої завжди знаходиться місце для висвітлення наших важливих подій, досягнень, пісень наших композиторів. Ми

надзвичайно цінуємо і пишемо також плідною співпрацею, яка дає нам змогу спілкування з широкою громадськістю всього міста та району.

Звичайно, успішний розвиток газети значним чином залежить від особи редактора – Валентини Храбуст, чудової жінки, мудрої, приязнної, чуйної, талановитої журналістки, наділеної особливим тонким чуттям додержаного літературного стилю. Тож і чекають газету, як свята.

Бажаємо редакторському колективу міцного здоров'я, кожному – особистого щастя, добра і благополуччя, подальшого розвитку і, звичайно, натхнення і спонук до подальших творчих злетів.

Леся КРИЖЕШЕВСЬКА, директорка Білоцерківської школи мистецтв № 1

Ви справжні, а це – найголовніше!

ЩИРОСЕРДЕЧНО ВІТАЮ КОЛЕКТИВ ГАЗЕТИ «ГРОМАДСЬКА ДУМКА» З ЮВІЛЕЄМ!!!

Так склалося, що мій життєвий шлях тісно пов'язаний з журналістикою, зі співпрацею з різними засобами масової інформації. Цьогоріч Ви, шановні колеги, відзначаєте своє 30-річчя, і майже весь цей період ми з Вами йшли пліч-о-пліч.

Вітаючи зі святом, щиро дякую Вам за професіоналізм, порядність, людяність і вміння толерантно відреагувати на будь-яку інформацію! Ви справжні, а це – найголовніше!

Успіхів Вам на журналістській ниві. Цікавих матеріалів, надійних партнерів і чудових перспектив.

З повагою – Тетяна СОЛОВЕЙ

ВІТАЄМО ДОБРИХ ДРУЗІВ!

Побутує думка, що друзів багато не буває, а ті, яких маємо, – найвірніші, надійні безкорисливі. А ще друзі – це люди, з якими дуже комфортно спілкуватися, співпрацювати та підтримувати одну одного. Такими добрими друзями бібліотеки № 8 є редакційний колектив Білоцерківської міськрайонної газети «Громадська думка» та її очільниця Валентина Храбуст.

Перший місточок єдиння колективів заклали наша колега Валентина Тимошенко. А ми продовжуємо цей плідний взаємоз'язок. Кореспонденти «Громадської думки» є частими гостями на наших заходах, висвітлюють їх на шпальтах газети та розповідають міслянам про життя бібліотеки. Багато років поспіль працівники редакції надають безкоштовні примірники газети для малозабезпечених читачів книгаобірні.

За все це висловлюємо глибоку вдячність творцям справжнього літопису історії нашого міста, що завжди цікаво, насичено та професійно доносить до читачів найзлободеніші інформації.

З нагоди 30-річного ювілею газети «Громадська думка» вітаємо цей маленький, але такий міцний і плідний колектив однодумців!

ВІД ЩИРОГО СЕРЦЯ БАЖАЄМО ГАЗЕТІ ПРОЦВІТАННЯ І ВЕЛИКИХ ТИРАЖІВ, А ПРАЦІВНИКАМ РЕДАКЦІЇ – ТВОРЧОГО ЗАВЗЯТТЯ Й ЗАДОВОЛЕННЯ ВІД РОБОТИ, МІЦНОГО ЗДОРОВ'Я І ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ!

З повагою – колектив бібліотеки № 8

Об'єктивна і справедлива

вить читача. Тут можна знайти всі аспекти життя міста від різних дописувачів у різних формах: статті, критичні матеріали, найсвіжіші інформації про події в місті та районі, в Київській області, рекомендації, консультації, оголошення, рішення міської і районної рад, звіти депутатів тощо.

Я майже тридцять років передплачую «Громадську думку» і з задоволенням читаю та обговорюю прочитане зі своїми сусідами, котрі, як і я, з нетерпінням чекають кожного наступного номера газети.

Я вважаю, що і нині ця газета – одна із кращих місцевих газет. Об'єктивна, справедлива, в ній немає інформаційного бруду. А є все те, що ціка-

Приємно читати спогади таких поважних людей нашого міста, як А.І. Кульчицький, І.В. Чайка, із задоволенням читаю статті молодого, але вже справжнього журналіста Богдана Храбуста.

Шановні друзі, сердечно вітаю вас зі славним ювілеєм вашого дітища, газети «Громадська думка»! Бажаю всьому колективу на чолі з редактором міцного здоров'я, родинного затишку, миру і злагоди, натхнення, наснаги і високих творчих злетів. А ще – якомога більше передплатників і грошових спонсорів.

**З повагою –
Антоніна
МАР'ЯНСЬКА,
постійна
передплатниця й
читачка**

У громади має бути думка – «Громадська»!

Що може бути більш важливим, ніж думка громади? Але і її потрібно виховувати і формувати.

Іноді, коли зупиняєшся біля газетної ятки, здається, що газета «Громадська думка» була завжди. І саме її, класичну, вишукуєш оком поміж яскраво-калейдоскопічного несмаку кросвордів та іншого чтива. Так, «Громадська думка» є класикою білоцерківських ЗМІ. Короткі та влучні інформповідомлення, змістовні інтерв'ю та коментарі, цікаві статті, уривки з творів літераторів-краян... Цим живе місто, і такою є його думка.

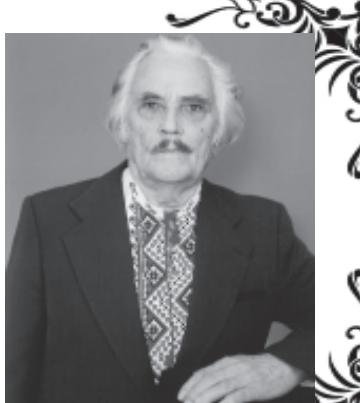
Редакційна колегія газети – справжні ентузіасти та подвижники газетарства, які пишуть літопис міста. Привітамо їх зі святом і подякуйте за роботу на користь громаді. У громаді має бути думка, «Громадська думка»!

**Костянтин КЛІМЧУК,
волонтер, журналіст, директор видавництва
«ЧАС ЗМІН ІНФОРМ»**

**ЩИРО ВІТАЄМО
ТВОРЧИЙ КОЛЕКТИВ ГАЗЕТИ
«ГРОМАДСЬКА ДУМКА»
ІЗ ВИДАТНОЮ ДАТОЮ – 30-РІЧЧЯМ
ВІД ДНЯ ЗАСНУВАННЯ
НАДЗВИЧАЙНО ПРЕСТИЖНОГО
В МІСТІ Й РАЙОНІ ВИДАННЯ.**

Зично подальших успіхів у ваших добрих справах, творчого натхнення, не-вичерпної енергії, гострого пера на многій літі.

**Прихильники та читачі газети –
родина Івана Чайки**

ЩИРО ВІТАЮ ІЗ 30-РІЧНИМ ЮВІЛЕЄМ СВОЮ РІДНУ ГАЗЕТУ!

Завжди читаю «Громадську думку» з величезним інтересом, адже в ній цікаво і доступно висвітлюються місцеві події, публікуються матеріали про минуле й сьогодення Білої Церкви.

Найбільш пам'ятними, такими, що вразили, для мене є статті Євгена Чернецького, Сергія Бурлаки, Володимира Перерви, Миколи Отиченка, Миколи Осики, Сергія Осоки, Анатолія Кульчицького, Івана Василенка, Віктора Демешука, бібліотекарів міста під керівництвом Раїси Григоренко, вірші Лариси Федченко, редакційні матеріали, з останніх – про надзвичайну жінку, волонтерку Тетяну Василенко, та багато-багато інших.

Я безмежно дякую дружному творчому колективу редакції газети – редакторці Валентині Храбуст, кореспондентам Юлії Штонді та Богданові Храбусту, верстальніці Ларисі Пятаковій – за можливість отримувати і читати улюблений «Громадську думку». Бажаю всім доброго здоров'я, енергії, мудрості, натхнення. Божого благословіння вам, дорогі друзі, та вашим родинам на многії-многії літа!

З повагою – Раїса КІЇВСЬКА, ваша шанувальниця

«Громадська думка» – як перша любов

До «Громадської думки» я прийшов майже у річницю заснування газети. Перший мій матеріал вийшов 28 серпня 1996 року, в день Успіння Божої Матері. Засновником і редактором газети був Дмитро Злобінський, з яким вже близче познайомився у стінах редакції. Але він так швидко і несподівано перейшов у інший світ... Тож наша чоловіча дружба тривала недовго. Першого редактора газети я можу порівняти з Євгеном Олександровичем Сверстюком. В коло моїх знайомих входили і Юрій Віваш, мати Валерія Марченка, Василь Овсієнко, декілька разів зустрічав і дружину Василя Стуса. Цівіт нації. З Євгеном Олександровичем бачилися часто, десь раз у місяць. Це був інтелігент високого штибу. Саме такі слова можу сказати і про Дмитра Злобінського.

Як із байдого джерельця починається могутня річка, так і добра справа засновника газети росла і ширилася. Раніше «Громадська думка» виходила двічі на тиждень, цікава, змістовна, аналітична, вона була і є найбільш тиражованою. Незмінні доброзичливі редактори Олена Куценко, Валентина Храбуст, дружний редакційний колектив – все це ключі до успіху. А друковані матеріали «ГД» цікаві і читабельні.

До приходу в газету я час від часу друкувався у Київських виданнях. Перший матеріал побачив світ у республіканській «Молодій гвардії». Далі більше. Та «Громадська думка» – це, як перша любов, і з нею, дякуючи Богу, я вже 24 роки.

Кожний має на своєму місці фахово робити свою справу, а ювілеї не забаряться!

**ЗІ СВЯТОМ, ДОРОГІ ДРУЗІ!
Микола ОТИЧЕНКО**

“Микола ОТИЧЕНКО”

«Ви – круті і соціально відповідальні!»

Моєму улюбленому, рідному тижневику «Громадська думка» виповнюється 30 років!

Творчі, натхненні, енергійні та широ-сердечні «гromads'kodumkivci» – Валентина Храбуст, Юлія Штонда, Богдан Храбуст, Лариса Пятакова, Тетяна Ушакова, – від усієї душі вітаю всіх вас із таким знаковим ювілеєм! Також висловлюю глибоку вдячність за розуміння і можливість висвітлювати новини про соціальні, культурні та інші важливі події, що відбуваються на теренах міста і району.

Саме вам під силу зробити світ набагато цікавішим і водночас добрішим, бо сила ваша в слові, а воно здатне на все!

Будьте незалежними, справжніми, вільними! Ви – круті і соціально відповідальні! Вірю, знаю, що наші спільні добре справи множаться заради миру та процвітання рідної України! Тож з вашим Днем! Нехай здоров'я буде міцним, а все інше додасться!

**Надія КАРПЕНКО,
голова громадської організації
«Фонд громади Білоцерківщини»**

**Рада ветеранів-учителів вітає
колектив газети «Громадська думка»
З ЮВІЛЕЄМ!**

Бажаємо творчих успіхів, натхнення, цікавих матеріалів та незмінної популярності вашій газеті. А ми залишаємося вашими однодумцями!

**З ДУМКОЮ ПРО ГРОМАДУ
Міська рада організації ветеранів України
сердечно і щиро вітає колектив газети «Громадська думка»
З 30-РІЧНИМ ЮВІЛЕЄМ**

– видання, яке ми шануємо і з нетерпінням чекаємо щотижня. Високо цінуємо вас за повагу до традицій, за висвітлення актуальних проблем Білої Церкви.

**БАЖАЄМО НАШІЙ ГАЗЕТІ ТА ТИМ, ХТО
ЇЇ ТВОРІТЬ, ЩАСТЯ, ДОБРОБУТУ,
ДУШЕВНОГО ТЕПЛА В ЦЕЙ НЕПРОСТИЙ
ДЛЯ ВСІХ ЧАС. ТВОРЧОГО ВАМ
НАТХНЕННЯ, І НЕХАЙ НЕВПИННО
ЗРОСТАЄ ЧИСЛО ПРИХИЛЬНИКІВ
«ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ».**

**З повагою – В.Д. ВОЛОЩЕНКО,
голова міської ради ОВУ**

**ШАНОВНА РЕДАКЦІЄ БІЛОЦЕРКІВСЬКОЇ
МІСЬКРАЙОННОЇ ГАЗЕТИ «ГРОМАДСЬКА ДУМКА»!**

30-річний ювілей – визначна подія не лише для колективу редакції, а й для її багатотисячного загону прихильників, читачів, передплатників. З цієї нагоди рада Білоцерківської міської організації Всеукраїнського об'єднання ветеранів і Київської обласної організації Спілки офіцерів України щиро і сердечно вітає газету з цим ювілеєм.

З Днем народження, наша «Громадська думка»! Хай пишеться легко, при добрім здоров'ї! Бажаємо щастя, достатку, любові й ділиться словом щирим, теплим, радісним і правдивим!

Петро ШАПОЧУК

Щоденник добровольця батальйону «Донбас»

Приємний молодий чоловік підписує книгу: «Від Піаніста». Він грає на інструменті натхненно, заглиблюючись у якийсь власний світ. Чи то втикаючи од війни до своєї віддушини, чи навпаки – поринувши у спогади... У бібліотеці-філії №8 тривала презентація книги ІГОРЯ МИХАЙЛІШИНА «Танець смерті: Щоденник добровольця батальйону «Донбас».

● Прийшов хлопець у Збройні сили прямісінко з Майдану, із 32-ї, гуцульської, сотні. Був червень 2014 року. Намети з новоприбулими переповнені, хтось заходить впевнено, хтось сумнівається. Але більшість не знає, куди насправді йде...

● Протитанковий гранатомет освоюють через інтернет. Заодно навчаються і службовій субординації, тактиці ведення бою та виживання. А вже через коротких два місяці доведелося опановувати ще й уміння боротися з напругою та панікою, яка приходить тоді, коли твій батальйон безперервним дощем дірявлять ворожі кулі, коли працюють «Гради», «Урагани», стираючи з лиця землі щойно міцний прихисток та женучи бравих офіцерів у підвалах молитися за те, щоб уціліти. Коли стовпи чорного диму не в змозі сковати частини тіл ще живих бійців, а в звуки бою вриваються розпачливі вигуки солдатів. Розбитих, поранених, покинутих бронею, з фізично чи психологічно нездатним воювати підкріпленнем, та все ж згуртованих для наступного кидка у цей вир зі смерті та перемоги. Чиєї?..

● Через гарну від природи пам'ять Ігорю вдавалося вести щоденник, що став базою для написан-

ня книги. Каже, ре-конструював лише діалоги, а події не змінював. Залишив навіть по-звіні побратимів. Кочерга, Монгол, Утьос, Са-мольот, Немо, Ам-бал і багато інших. Ми слухали про них, малюючи в уяві цього майже знайомого фаната «Динамо», тракториста, байкера, який створив коктейль «Слава Україні», і тут же чули: «в тому бою ми його втратили» або «він пропав безвісти», «підірвався на міні», «втратив обидві ноги, але вижив, недавно навіть став удруge батьком»...

● Автор зінається: писав історію свого взводу саме для того, щоб продовжити життя загиблих побратимів. 119 днів хлопець провів у полоні, про який обіцяє розповісти в наступній книзі, над якою зараз працює. А згадувати про події нелегко. (До речі, на питання про позивний Ігор відповідає: «Музика – це ще одна мова: можна висловити все, що є всередині».)

● Під час полону піаніст Майдану остаточно

розуміє величезну важливість музики в своєму житті. Після повернення в батальйон, ідучи на штурм, він взяв у пікап з гранатометом на даху синтезатор і грав прямо в дорозі. А по закінченню військового контракту здобуває професійну освіту в Київському інституті музики імені Р. Глєєра...

● Захід відбувся за сприяння КП БМР «Агенція стратегічного розвитку Білої Церкви» на чолі з Владимиrom Бабенком, який як побратим автора книги доповнив та прокоментував чесну оповідь очевидця і учасника однієї з найгіркіших подій в сучасній історії України. Ця зустріч стала для міслян ще однією нагодою згуртуватися навколо національно свідомих захисників Батьківщини.

Інна ХРАБУСТ

Я ДОСТЕМЕННО
НЕ ЗНАЮ, ЯКИМ
БАЧИТЬ СВІТ МОЯ
ДОНЬКА...

ІЗ ДРУЖИ-
НОЮ, ЗВИ-
ЧАЙНО,
РОБИМО

ВСЕ, ЩОБ ВІН ВИДАВСЯ ЙІ
ЯКОМОГА ПРИВІТНІШИМ
МІСЦЕМ. ДЕ ВСЕ Ж ТАКИ
ЖИВУТЬ ДОБРІ ЛЮДИ
І ДЕ МОЖНА ЗАЙМА-
ТИСЯ ТВОРЧІСТЮ, КОРИС-
НОЮ ПРАЦЕЮ, РОЗВИ-
ТАСЯ И ВІДКРИВАТИ
НЕСКІЧЕННІСТЬ НОВОГО
І НЕЗВІДАНОГО.

Та все ж я не маю її очей, її серця. У неї є свої, лише частково схожі на мої. Й ними вона бачить все по-своєму. Єдине, в чому я впевнений, то це те, що в її світові зараз усе велике, часом просто здоровене, колосальне. І справа не тільки в деревах і будинках. Незмінно більшими є також її страхи. Часом вони абсурдні для нас. Приміром, ну як можна боятися вимкненого телевізора? Але в батьків немає жодного морального права кепкувати з цього. Адже вони і їхня малече не в рівних умовах, не в однаковому віці, з різним багажем знань і досвідом. І занепокоєння темним хатнім приладом – цілком серйозна для дитини річ. Тож варто не сміятися, а просто пояснити, доброзичливо усміхнутися.

Але хтось нічого й ніколи не пояснює. Комусь легше просто вчергове зламати дитячу волю своїм ляпасом або «я сказав/ла». Ну, звісно, так же легше. Це така гра у «діда» й салагу, де не треба думати, а лише наказувати й карати у разі невиконання наказів. Чадо тоді традиційно мовчить і плаче, здобуваючи на все життя комплекс меншовартості, або ще більше опирається, ще більше отримує стусанів і

Коли кулі були величими

ще більше гне свою лінію, тільки так, щоб батьки не знали. Саме з цієї, другої групи, виростають дорослі, які зі свого дитинства добре засвоїли, що ламати волю слабшого, гнобити його й бити – це норма. Все життя вони підсвідомо мстять усім, кому можуть, за свою повінечене малоліття. І до ворожки можете не йти, бо ж знаєте, що цю жахливу естафету вони передадуть своїм дітям.

Та все-таки дитина – не вазон. Її не вирощують, а виховують. І в цьому процесі спливає ще одна особливість: у дитячих очах великий світ сповнений і величими радощами. Щирими, яскравими, гучними, стрибучими й співочими. Вкотре переконався в цьому, коли сім'ю приїхали на фестиваль повітряних куль «Олександрійська феєрія», що стала чимось незвичним і цікавим навіть для тих, хто не піднімався в небо. Аеростати розросталися від струменів гарячого повітря, набуваючи епічних розмірів і височіючи

навіть над найвищими деревами. Повітряні кулі, вигадані колись людьми, які хотіли чогось більшого, ставали і для нас чимось більшим, аніж наші сірі будні з усіма робочими моментами, втомами й болями. І можна тільки уявити, якими вони були в дитячих очах – різnobарвними велетнями, що магічним чином пурхнули у небо, мов повітряні бульки з-під води.

Це було класне видовище, підсоложене живою музикою. Те, що часом так нам усім потрібно. І, звісно, наші малечі.

Знаючи, чим сповнене життя, я не маю права позбавляти свою доньку чогось прекрасного і натхненого, що допоможе її лишатися доброю і розумною усупереч усім, хто працюватиме ліктами і хто замість того, щоб самовдосконалюватися, намагатиметься робити гіршими іншими і робити їм гірше. Я передаю її естафету, яку, сподіваюся, вона передасть далі.

Богдан ХРАБУСТ

Світ природи

Поведінка водоплавних птахів

❖ В кінці літа – на початку осені зграя крячик (диких сірих качок) із Київщини відлітала на зимівлю до Ірану. Та під час відпочинку в передгір'ї на них напали три росомахи. Один хижак ухопив зубами качку та кинувся навтаки. А двоє інших звірів відчали на собі активний спротив водоплавних пернатих, які налітали на ворогів. Коли в нападників близнула кров, вони побігли за горизонт...

❖ Коли полювання на пернату дичину підходило до фінішу, на березі ставка поблизу с. Озерна мисливець виявив між верболозами пару диких качок. Прозвучав постріл з рушниці. Собака відразу плигнув у воду й поплив до здобичі. Тільки-но вбитий птах опинився в зубах Полканя, з лози визирнув другий птах. А коли від нового пострілу розвівся дим, мисливець побачив: качка піднялася в повітря, а його чотирилапий помічник застиг на воді у мертвій позі...

❖ В сезон полювання інший мисливець біля берега ставка за с. Малою Вільшанкою натрапив на водяних курочок, які плавали у зарослях верблозу, рогози й оситнягу. Він прицілився і натиснув на курок рушниці. Пернаті хутко пострибали-полетіли над водою до другого кінця ставка. А літня жінка-дачниця з переляку впала на землю й затремтіла-застогнала, адже мисливець бабахнув за чотири кроки від неї...

❖ Влітку на Росі поблизу с. Городище-Пустоварівка мешкала родина маленького водоплавного пернатого чирка-свистуна. Біологи стали свідками того, як у шлюбний період самець залиявся до самки: настовбурчав пір'я, піднімав угору голову, шию, крила і часто підстрибував. Увесь цей ритуал він супроводжував тривалим тонким, протяжним свистом. Пізніше, коли оперені пташенята з самкою на міліні полювали на пуголовків та личинок водяних жуків, пролунав гучний, тривожний свист самця-охранця. Нащадки з матір'ю негайно виплигнули з

води і кинулися в густі кущі. Одночасно зоологи угледіли сапсанів, які пікірували на берег...

❖ Американські орнітологи одного разу спостерігали незвичне явище. На початку осені пернаті летіли з півночі американського континенту до його центральної частини – у теплі країни. Тоді їхній «ланцюг» розтягнувся довжиною в... 40 кілометрів. Його очолювали водоплавні птахи (дікі лебеді, гуси, качки), за якими рухалися болотяни (лелеки, журавлі), а потім – суходільні. Характерно, що летіли вони на різних висотах. Скажімо, водоплавні були в повітрі найвище – 6-5 кілометрів, посередині – болотяни (4-3), а найнижче – приблизно 1-2 кілометри – суходільні. Це нагадувало своєрідний пташиний «каскад»...

❖ На берегах морів та океанів проживають водоплавні пернаті – трубконоси (альбатроси, буревісники, океанники). На суші вони перебувають, в основному, в період гніздування. Потім аж до нового виводкового терміну живуть на воді: сплять на хвильях, п'ють солону морську воду, харчуються виключно морськими істотами (рибою, раками, молюсками тощо). Тонкодзобі буревісники з цієї групи на зиму відлітають від о. Тасманія (південніше Австралії) до далекосхідних просторів (Японія, Чукотка) по західно-північній частині Тихого океану. Їхній зворотний шлях інший – вздовж узбережжя північної Америки, а потім вони

повертають на південний Захід від Каліфорнії через Тихий океан до Тасманії. Віддалі у 8 – 9 тисяч кілометрів птахи долають за один місяць. Під час перельоту над океаном половина цього шляху пернаті не стомлюються, бо відпочивають на тамтешніх островах. Інший вид буревісника – гігантський – виводить пташенят в Антарктиці. Відлітає на зimu до південних тропіків. У позагіздові місяці вони часто облітають навколо земної кулі – по паралелі...

❖ Деякі веслоногі водоплавні птахи (пелікані, баклані, олуші), що мільйонами пар гніздяться на землі, наприклад, у Перу, залишають там велику кількість посліду – гуано. Він є цінним азотним добривом. Нагромаджується багатометровими шарами. Товщина його доходить до 30 метрів. Держава охороняє цих веслоногих. З 1950-го року жоден кілограм гуано не пішов на експорт. Завдяки такому підживленню бідні ґрунти Перу дають урожайність бавовни 300-320, тоді як у штаті Луїзіані (США) – 50-55, а в ОАЕ – 70-75 кілограмів з гектара...

❖ Найбільш поширені на півночі Євразії чорвонодзьобі гагари може пропливти під водою (за один раз) 300 метрів. Ці пернаті гніздяться навесні на суші, тоді як більшу частину життя проводять на воді. Характерно, що в шлюбний період пари досить крикливи та буджени. Тоді самець займає вертикальну позу, притиснувши дзьобом до грудей. До нього приєднується і самка. Обидва птахи починають кричати та витягувати вгору голови. Вони та-кож плавають і бігають один за одним, махаючи крилами та каркаючи. Таке токування триває 2-3 години поспіль...

❖ Виводок чорвонодзьобої казарки на півночі Фінляндії влітку спокійно прогулювався по леваді біля річки. Але тут неочікувано спікірував сокіл і скопив кігтями каченя. Батьки миттєво зреагували на це. Вони накинулися на хижака, зусіє сили били того по голові дзьобами, крилами, лапами. Після боротьби сокіл випустив пташеня і полетів...

❖ Сіри гусаки зазвичай обережні пернаті. Але гусаки захищаються від мисливських собак відчайдушно, із дивною силою та вмінням. Їхні потужні удари крилами найчастіше є ефективними і змушують нападників відступати...

Іван ВАСИЛЕНКО, Віктор ДЕМЕЩУК